

Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων

Economic Research

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

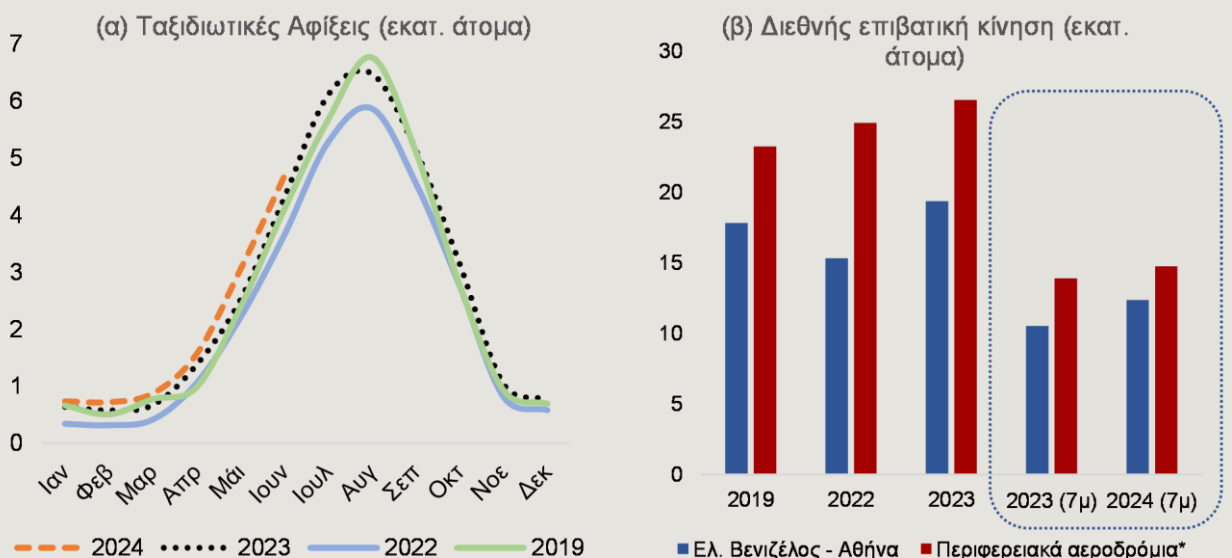
Η Ανοδική Τροχιά του Ελληνικού Τουρισμού το 2024: Αφίξεις, Εισπράξεις, Φήμη και Ικανοποίηση Επισκεπτών

Ο τουρισμός παρέμεινε σε ανοδική τροχιά το πρώτο εξάμηνο του τρέχοντος έτους και καθίσταται πολύ πιθανό, το 2024 να αποτελέσει νέο έτος ρεκόρ για τον κλάδο. Βάσει των πρόσφατα δημοσιευθέντων στοιχείων της Τράπεζας της Ελλάδος, οι ταξιδιωτικές αφίξεις και εισπράξεις αυξήθηκαν κατά 15,5% και 12,2% αντίστοιχα, σε σύγκριση με τις ιστορικά υψηλές επιδόσεις του πρώτου εξαμήνου του 2023. Επιπρόσθετα, ιδιαίτερα ενθαρρυντικές είναι οι ενδείξεις για τον Ιούλιο, με τις διεθνείς τουριστικές αφίξεις στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών και στα περιφερειακά αεροδρόμια της χώρας¹ να υπερβαίνουν τις αντίστοιχες περυσινές κατά 10,8% και 3,6% (Γράφημα 1β). Παράλληλα, η διαδικτυακή φήμη της Ελλάδας ως ταξιδιωτικού προορισμού εξακολουθεί να καταλαμβάνει μία από τις υψηλότερες θέσεις στην Ευρώπη. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την πορεία του δείκτη NSI², το δεύτερο τρίμηνο του έτους, η Ελλάδα μαζί με την Ισπανία κατατάσσονται στην τρίτη θέση μετά την Πορτογαλία που είναι πρώτη και την Ιταλία με την Κροατία που ισοβάθμησαν στη δεύτερη θέση. Ο μεγαλύτερος όγκος θετικών διαδικτυακών συζητήσεων για την Ελλάδα αφορά σε θέματα πολιτισμού και γαστρονομίας, με θετικές αναφορές και στον καιρό (κυρίως τους ανοιξιάτικους μήνες) και στην ποιότητα της εμπειρίας στη θάλασσα. Επιπρόσθετα, το επίπεδο ικανοποίησης των επισκεπτών παρέμεινε σημαντικά υψηλότερο (Ελλάδα: 9,2 και Αθήνα: 9,1) σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (8,9).

Από την άλλη πλευρά, παρά τη σημαντική άνοδο των συνολικών ταξιδιωτικών εισπράξεων, η μέση δαπάνη ανά ταξίδι των μη κατοίκων στην Ελλάδα εξακολουθεί να βρίσκεται σε πτωτική πορεία για τρίτο διαδοχικό έτος (Γράφημα 2α). Συγκεκριμένα, από τα Ευρώ 681,3 το πρώτο εξάμηνο του 2021, μειώθηκε σταδιακά σε Ευρώ 570,7 το πρώτο εξάμηνο του 2024. Το γεγονός αυτό θα μπορούσε ενδεχομένως να αποδοθεί σε μία αλλαγή της καταναλωτικής συμπεριφοράς των ταξιδιωτών, ως απόρροια της διάβρωσης των εισοδημάτων

ΓΡΑΦΗΜΑ 1

Διεθνείς ταξιδιωτικές αφίξεις και διεθνής επιβατική κίνηση στα ελληνικά αεροδρόμια

εξαιτίας των πληθωριστικών πιέσεων αλλά και τη συνεχιζόμενη επέκταση της οικονομίας διαμοιρασμού. Συγκεκριμένα, η αύξηση της προσφοράς καταλυμάτων -απόρροια, μεταξύ άλλων, της ανόδου του αριθμού των ακινήτων που διατίθενται σε διαδικτυακές πλατφόρμες- έχει οδηγήσει σε σημαντική άνοδο του αριθμού των τουριστών, με παράλληλη μείωση της κατά κεφαλή δαπάνης. Συγκεκριμένα, οι διανυκτερεύσεις ξένων υπηκόων στα καταλύματα που διατίθενται σε διαδικτυακές πλατφόρμες μέσω της οικονομίας διαμοιρασμού αυξήθηκαν κατά 21,1% πέρυσι και κατά 32% το πρώτο τρίμηνο του 2024³.

Η ενίσχυση της ανθεκτικότητας του κλάδου, στον μεσοπρόθεσμο αλλά και στον μακροπρόθεσμο ορίζοντα, είναι κρίσιμης σημασίας, δεδομένης της υψηλής συμβολής του τουρισμού στην ελληνική οικονομία -η οποία υπολογίζεται σε περίπου 1/3 του ΑΕΠ της χώρας για την περυσινή χρονιά⁴- αλλά και των σημαντικών προκλήσεων που καλείται να αντιμετωπίσει ο κλάδος, όπως οι πιέσεις στην εξωτερική ζήτηση εξαιτίας του πληθωρισμού και των γεωπολιτικών εντάσεων, οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και οι ελλείψεις ανθρώπινου δυναμικού που καταγράφονται τα τελευταία χρόνια. Ως εκ τούτου, είναι σημαντική η έγκαιρη και αποτελεσματική υλοποίηση έργων υποδομών, στο πλαίσιο της απορρόφησης των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, με σκοπό την επέκταση της τουριστικής περιόδου, την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, τις πράσινες επενδύσεις, τη βελτίωση της προσβασιμότητας αλλά και την επανακατάρτιση και αναβάθμιση των δεξιοτήτων των εργαζομένων του κλάδου.

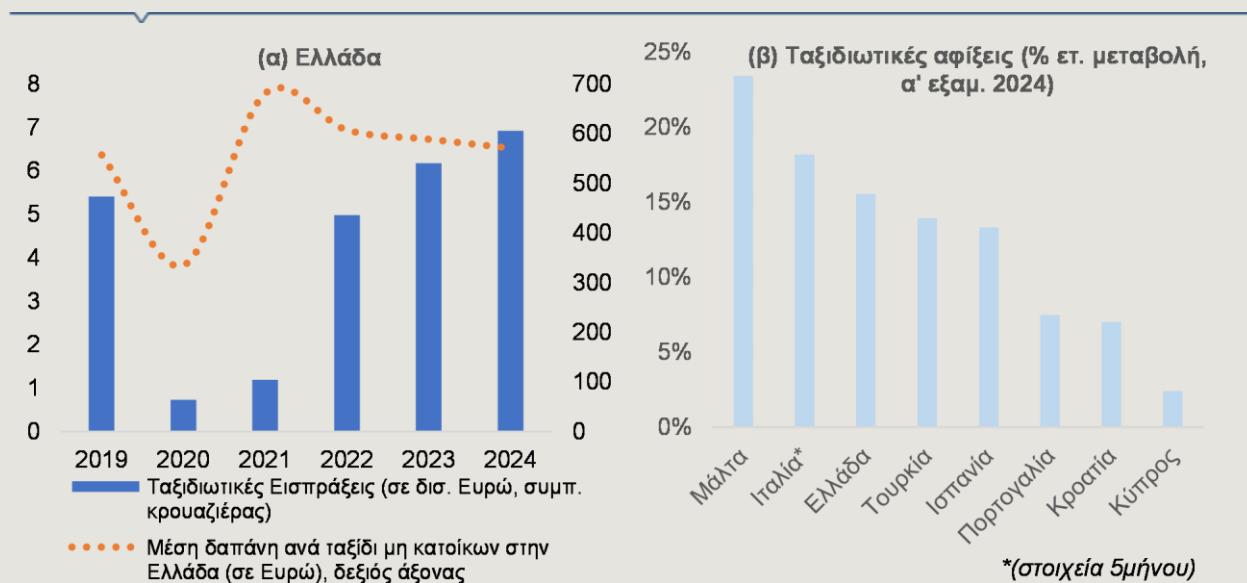
Οι επιδόσεις του ελληνικού τουρισμού το πρώτο εξάμηνο του 2024

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, οι εισπράξεις ανήλθαν σε Ευρώ 6,9 δισ., σημειώνοντας αύξηση κατά 12,2% σε σχέση με το 2023 (Ευρώ 6,2 δισ.). Παράλληλα, οι τουριστικές αφίξεις ανήλθαν σε 11,6 εκατ. επισκέπτες, καταγράφοντας ετήσια αύξηση κατά 15,5% σε σύγκριση με τους 10,1 εκατ. τουρίστες που επισκέφτηκαν τη χώρα το πρώτο εξάμηνο του 2023. Αξίζει να αναφερθεί ότι στη διαμόρφωση του αποτελέσματος αυτού για το πρώτο εξάμηνο του έτους έχουν συμβάλει όλοι οι μήνες, καθώς οι τουριστικές αφίξεις του εκάστοτε μήνα υπερέβησαν τις αντίστοιχες περυσινές (Γράφημα 1α). Επιπρόσθετα, πρόκειται για την τρίτη υψηλότερη ετήσια μεταβολή που καταγράφηκε το πρώτο εξάμηνο σε επιλεγμένες χώρες της Μεσογείου (Γράφημα 2β). Αξίζει, ωστόσο, να σημειωθεί ότι σε όλες τις ανταγωνίστριες χώρες που παρουσιάζονται στο γράφημα, η ετήσια μεταβολή των ταξιδιωτικών αφίξεων το πρώτο εξάμηνο του 2024 ήταν έντονα θετική, με τα ποσοστά αύξησης να είναι διψήφια για την Ισπανία, την Τουρκία, την Ιταλία και την Μάλτα. Το γεγονός αυτό συνάδει με τις προβλέψεις του διεθνούς οργανισμού World Travel & Tourism Council (WTTC) ο οποίος προβλέπει ότι το τρέχον έτος θα αποτελέσει νέα χρονιά ρεκόρ για τον παγκόσμιο τουρισμό.

Σημαντική αύξηση κατέγραψαν, το πρώτο εξάμηνο του 2024, οι αφίξεις και οι εισπράξεις σε τέσσερις από τις κυριότερες χώρες προέλευσης, ήτοι την Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Γαλλία και τις ΗΠΑ, αντιπροσωπεύοντας περίπου το 38% των συνολικών αφίξεων και το 46% των συνολικών εισπράξεων, αντίστοιχα. Όσον αφορά στις διεθνείς ταξιδιωτικές αφίξεις, οι περισσότερες προήλθαν από την Γερμανία (1,8 εκατ., +13,6%) και ακολούθησε το Ηνωμένο Βασίλειο (1,4 εκατ., +6%), ενώ σημαντικός ήταν και ο αριθμός των επισκεπτών από την Γαλλία (676 χιλ., +5,6%) και τις ΗΠΑ (578 εκατ., +9,5%). Συνολικά οι αφίξεις από τις χώρες της ΕΕ-27 αυξήθηκαν κατά 17,3% το πρώτο εξάμηνο του έτους, ενώ από χώρες εκτός της ΕΕ-27 κατά 13,1%. Αντίστοιχα σε όρους εισπράξεων, οι περισσότερες προήλθαν από την Γερμανία (Ευρώ 1,2 δισ., +7,4%), το Ηνωμένο Βασίλειο (1 δισ., +20%), τις ΗΠΑ (540 εκατ., +1%) και την Γαλλία (446 εκατ., +2,5%),

ΓΡΑΦΗΜΑ 2

Ταξιδιωτικές εισπράξεις, μέση δαπάνη ανά ταξίδι στην Ελλάδα (α) και ταξιδιωτικές αφίξεις σε ανταγωνίστριες χώρες της Μεσογείου (πρώτο εξάμηνο κάθε έτους)

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

με τις εισπράξεις από τις χώρες της ΕΕ-27 να αυξάνονται κατά 14,8%, ενώ από χώρες εκτός της ΕΕ-27 κατά 8,4%.

Η Ελληνική Οικονομία σε Αριθμούς

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Ετήσια στοιχεία	2019	2020	2021	2022	2023	Ετήσιες Μεταβολές
ΑΕΠ (% ετήσια μεταβολή, σταθερές τιμές 2015)	1,9	-9,3	8,4	5,6	2,0	
Ιδιωτική Κατανάλωση	1,8	-7,4	5,8	7,4	1,8	
Δημόσια Κατανάλωση	2,4	3,0	1,8	2,1	1,7	
Ακαθάριστος Σχηματισμός Παγίου Κεφαλαίου	-2,2	2,0	19,3	11,7	4,0	
Εξαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	4,9	-21,5	24,2	6,2	3,7	
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	2,9	-7,3	17,9	7,2	2,1	
Γεν. Δκτ Τιμών Καταναλωτή (% ετ. μεταβ., μ.ο. έτους)	0,3	-1,2	1,2	9,6	3,5	
Ανεργία (% , μέσο έτους)	17,3	16,3	14,7	12,4	11,1	
Πρωτογενές Ισοζύγιο της Γεν. Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	3,9	-6,8	-4,5	0,0	1,9	
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	180,6	207,0	195,0	172,7	161,9	
Ισοζύγιο Τρεχ. Συναλλαγών (% ΑΕΠ)	-1,5	-6,6	-6,8	-10,3	-6,3	

Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας	2023	2023		2024	Τελευταία διαθέσιμη περίοδος	Τριμηνιαία στοιχεία (% ετήσιες μεταβολές, δείκτες)
		Q3	Q4	Q1		
Οικονομική Δραστηριότητα (% ετήσια μεταβολή)						
Όγκος Λαν. Εμπορίου (εκτός καυσίμων-λπ/κών)	-2,1	-2,3	-1,4	-4,2	-1,8 (Ιαν.-Μάρ. 24)	
Νέες εγγραφές Επιβατηγών Αυτοκινήτων	16,5	13,4	27,6	5,8	7,3 (Ιαν.-Ιουλ. 24)	
Ιδιωτική Οικοδομική Δραστ/τα (όγκος σε χιλ. m³)	15,9	20,8	12,1	26,7	26,8 (Ιαν.-Απρ. 24)	
Βιομηχανική Παραγωγή: Μεταποίηση	4,2	0,6	5,8	1,5	4,3 (Ιαν.-Ιούν. 24)	
Δείκτες Προσδοκιών						
Δείκτης Υπευθ. Προμηθειών στη μεταποίηση PMI	51,6	52,2	51,0	55,8	53,2 (Ιουλ. 24)	
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος	107,6	109,8	105,6	106,8	106,8 (Ιουλ. 24)	
Δείκτης Επιχ/κών Προσδοκιών στη Βιομηχανία	104,0	103,8	95,3	104,8	101,4 (Ιουλ. 24)	
Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης	-40,0	-36,3	-43,5	-46,1	-43,9 (Ιουλ. 24)	
Πιστωτική Επέκταση, (% ετήσια μεταβολή, τέλος περιόδου)						
Ιδιωτικός Τομέας	3,6	2,1	3,6	4,5	6,1 (Ιούν. 24)	
Επιχειρήσεις (μη χρηματοπιστωτικές)	5,8	4,7	5,8	6,6	9,4 (Ιούν. 24)	
Νοικοκυριά	-2,0	-2,3	-2,0	-1,4	-1,0 (Ιούν. 24)	
- Καταναλωτικά Δάνεια	3,4	2,6	3,4	4,6	5,5 (Ιούν. 24)	
- Στεγαστικά Δάνεια	-3,6	-3,7	-3,6	-3,2	-2,9 (Ιούν. 24)	
Τιμές και Αγορά Εργασίας						
Δκτ Τιμών Καταναλωτή (% ετ. μετ., μ.ο. περιόδου)	3,5	2,3	3,3	3,1	2,7 (Ιουλ. 24)	
Δκτ Τιμών Διαμερισμάτων, (% ετήσια μεταβολή)	13,8	12,5	12,4	10,4	10,4 (Α' τρίμ. 24)	
Ανεργία (% , μ.ο. Περιόδου, εποχ. διορθ.)	11,1	11,1	10,8	11,0	9,6 (Ιούν. 24)	
ΑΕΠ (% ετήσια μεταβολή, σταθερές τιμές 2015)	2,0	2,1	1,3	2,1	2,1 (Α' τρίμ. 24)	
Ιδιωτική Κατανάλωση	1,8	1,4	2,0	2,2	2,2 (Α' τρίμ. 24)	
Δημόσια Κατανάλωση	1,7	-0,9	1,9	-4,0	-4,0 (Α' τρίμ. 24)	
Επενδύσεις	4,0	5,1	-5,5	2,9	2,9 (Α' τρίμ. 24)	
Εξαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	3,7	2,8	1,6	-5,7	-5,7 (Α' τρίμ. 24)	
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	2,1	4,1	0,0	3,1	3,1 (Α' τρίμ. 24)	

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, ΕΛΣΤΑΤ, ΙΟΒΕ, S&P Global

¹ Στοιχεία Fraport. Περιλαμβάνει τα αεροδρόμια: Άκτιον, Χανιά, Κέρκυρα, Καβάλα, Κεφαλλονιά, Θεσσαλονίκη, Ζάκυνθος, Κως, Μυτιλήνη, Μύκονος, Ρόδος, Σάμος, Σαντορίνη, Σκιάθος.

² Net Sentiment Index, "[Greece Reputation Tracker, second quarter of 2024](#)", July 2024, TCI Research, ΙΝΣΕΤΕ.

³ Πειραματική στατιστική της Eurostat.

⁴ Πηγή: ΙΝΣΕΤΕ, «[Η συμβολή του τουρισμού στην ελληνική οικονομία το 2023](#)», Απρίλιος 2024

Alpha Bank Economic Research

Παναγιώτης Καπόπουλος
Chief Economist
panayotis.kapopoulos@alpha.gr

Ανάλυση Οικονομικής Συγκυρίας

Ειρήνη Αδαμοπούλου
Expert Economist
eirini.adamopoulou@alpha.gr

Γεράσιμος Μουζάκης
Research Economist
gerasimos.mouzakis@alpha.gr

Το παρόν δελτίο εκδίδεται από την Alpha Bank και έχει αποκλειστικά ενημερωτικό χαρακτήρα. Οι πληροφορίες που περιέχει προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευτεί από την Alpha Bank και αποτελούν έκφραση γνώμης βασισμένη σε διαθέσιμα δεδομένα μιας συγκεκριμένης ημερομηνίας. Το παρόν δεν αποτελεί συμβουλή ή σύσταση ούτε προτροπή για την διενέργεια οποιασδήποτε συναλλαγής και ως εκ τούτου δεν έχουν ληφθεί υπόψη παράγοντες όπως, η γνώση, η εμπειρία, η χρηματοοικονομική κατάσταση και οι επενδυτικοί στόχοι ενός εκάστου των δυνητικών ή/και υφιστάμενων πελατών και δεν έχουν ελεγχθεί για πιθανή φορολόγηση του εκδότη στην πηγή ούτε και για άλλη, περαιτέρω, φορολογική συνέπεια εκ της συμμετοχής σ' αυτά. Επίσης δεν συνιστά έρευνα στον τομέα των επενδύσεων κατά την έννοια της ισχύουσας νομοθεσίας και ως εκ τούτου δεν έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νόμου για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της έρευνας στον τομέα των επενδύσεων. Η Alpha Bank δεν υποχρεούται να επικαιροποιεί ή να αναθεωρεί το δελτίο αυτό ούτε να προβαίνει σε ανακοινώσεις ή ειδοποιήσεις σε περίπτωση που οποιοδήποτε στοιχείο, γνώμη, πρόβλεψη ή εκτίμηση που περιέχεται σε αυτό μεταβληθεί ή διαπιστωθεί εκ των υστέρων ως ανακριβής. Τυχόν δε προβλέψεις επί του παρόντος δελτίου για την πορεία των αναφερόμενων σε αυτό οικονομικών μεγεθών αποτελούν εκτιμήσεις της Alpha Bank βασισμένες στα δεδομένα που περιλαμβάνονται στο δελτίο. Η Alpha Bank και οι θυγατρικές της, καθώς επίσης τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα στελέχη και οι υπάλληλοι αυτών δεν παρέχουν καμία διαβεβαίωση ούτε εγγυώνται την ακρίβεια, την πληρότητα και την ορθότητα των πληροφοριών που περιέχονται και των απόψεων που διατυπώνονται στο παρόν ή την καταλληλότητά τους για συγκεκριμένη χρήση και δεν φέρουν καμία ευθύνη για οποιανδήποτε άμεση ή έμμεση ζημία θα μπορούσε τυχόν να προκύψει σε σχέση με οποιανδήποτε χρήση του παρόντος και των πληροφοριών που περιέχει εν όλω ή εν μέρει. Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή αναδημοσίευση αυτού του δελτίου ή τμήματος του πρέπει υποχρεωτικά να αναφέρει την Alpha Bank ως πηγή προελεύσεώς του.